

ivno
itel-
chat
by-
na-
To-
í, že
ejnil
ého
izo-
nně
ces,
roz-

tim
itiv-
ma-
í si
tile-
ko-
izo-
plí-

no-
no-
šho
ý«,
ný-
oz-

sněhovou kouli.
To není žádný trik, ale skutečnost vyplývající z nesmrtnosti státu.»

Pisatel si asi neuvědomuje náklady obsluhy státního dluhu a vůbec nedoceňuje, že ta sněhová koule může začít být tak velká, že ji prostě neutlačíme, že nás zavalí. I teze o nesmrtnosti státu je absurdní. Státy hynou a prodělávají finanční kolapsy, které jejich obyvatele zcela ožebračí. Kdo je slabý v historii, měl by si připomenout aspoň dnešní Argentinu.

Představa pisatele, že pokud ekonomika roste, »splácení je čím dál snadnější«, také neodpovídá lidské zkušenosti. Nechápu, jak může pisatel v USA vyučovat ekonomii, neboť standardní ekonomické učebnice znám.

Pavel Ševčík považuje »domněnku« Adama Smitha, že nejlepší roz-

*Bojím se, že »postmodernistické«
připuštění nároku na jakýkoli názor či
pravdu nebezpečně mění
naše životy. A to určitě
k horšímu.*

vestice většinou půjčují. Když si ještě půjčí stát, je to právě na úkor podniků a jejich investic.

Ani se mi dál nechce citovat, ale nedá mi to. Úspory domácností a zisky podniků »nelze vytvořit jinak než tím, že soukromé subjekty budou mít soukromé příjmy od veřejného sektoru vyšší, než budou jejich souhrnné daňové a jiné výdaje vůči státu, městům a obcím«. Takže vládní deficit vytváří úspory domácností a zisky podniků! »Proto jsou již po staletí vládní deficity přirozeným jevem!«

Tím to bohužel nekončí. Pisatel říká, že reforma veřejných financí

vládu do deficitů! To je téměř fascinující! Plést do hromady úspory, zisky a deficit je skutečně unikátní. Je nesporné, že – bez vlivu státu – domácnosti většinou tvoří úspory a podniky si je na své in-

ského růstu.«

Upozorňuji, že není 1. dubna a že necituji ze satirického týdeníku, ale z hlavního (a mnou respektovaného) ekonomického deníku naší země. Je opravdu možné napsat cokoliv? Netrpí naše země touto »nesnesitelnou lehkostí slov«, abych parafrázoval Kunderu? Nebo trpí samomluvou, při které kdekdo exhibicionisticky mluví či píše a nikdo nečte? Není to snad dokonce tak, že oba články kromě mne nikdo nečetl a že se proto rozčíluji zbytečně? Mám strach, že z toho platí skoro všechno současně, ale hlavně se bojím, že »postmodernistické« připuštění nároku na jakýkoli názor či pravdu nebezpečně mění naše životy. A to určitě k horšímu. A že to má souvislost s příklonem naší země k socialismu.

Autor je předsedou ODS

S kým Václav Klaus polemizuje:
Tomáš Dvořák přednáší ekonomii na
Department of Economics, Union College
v Schenectady (USA)
Pavel Ševčík je ekonomem, působil například
v řídicích orgánech Českomoravské záruční
a rozvojové banky (1992 až 1999)

Politici podlehli lobbistům

Miloš Kužvart

Světový summit o udržitelném rozvoji skončil v jihoafrickém Johannesburgu s rozpakami. Přijetí tzv. Akčního plánu OSN na závěr nebývale velké konference je provázeno velmi různorodými reakcemi. Od poměrně zřetelného optimismu řady politiků, včetně zástupců Evropské komise, až po nesusouhlas a někdy i rozhořčení řady expertů a nevládních organizací. Ti především tvrdí, že deset let po obdobné konferenci v Rio de Janeiru měl být posun zřetelnější.

V uplynulých letech jsem měl možnost se na přípravě tohoto dokumentu podílet. Již před dvěma lety řada účastníků přípravných schůzek – často ministrů životního prostředí rozvinutých i rozvojových zemí – projevovala obavu, zda konečný výstup desetiletých vyjednávání nebude pouze velmi obecným textem, který více méně nebude nikoho k ničemu zavazovat.

Sám jsem se snažil, aby alespoň v klíčových oblastech bylo řečeno, jakých konkrétních cílů a do kdy se má dosáhnout, jaké finanční či jiné zdroje je třeba uvolnit. Takovéto konkrétní formulace se díky spojenému úsilí celé řady vládních představitelů i vyjednávačů na ex-

pertní úrovni podařilo v návrhu Akčního plánu prosadit.

V závěrečné fázi vyjednávání však díky houževnaté aktivitě, především mocné energetické lobby, došlo k vypuštění i toho mála konkrétního v oblastech podpory obnovitelných zdrojů energií, ochrany biodiverzity či boje s chudobou. Proto se osobně spíše kloním ke skeptikům, kteří hovoří o promarněné šanci lidstva začít v celosvětovém měřítku s razantní nápravou stále se zhoršujícího stavu životního prostředí i šířící se chudoby.

Přítom je »krotká« podoba dokumentu v příkrém rozporu s velmi radikálními vystoupeními řady významných politiků na konferenci. Francouzský prezident Jacques Chirac zdůraznil, že je čas otevřít oči. Německý kancléř Gerhard Schröder uvedl, že povodně či naopak sucha v Evropě, Asii či Africe jsou součástí změny klimatu, která není a nebude skeptickou předpovědí, ale stala se již realitou. A britský premiér Tony Blair doporučil všem zemím připojit se ke Kjótskému protokolu. Ale razance těchto výzev je v rozporu s tím, jaký dokument nakonec byl přijat.

Co však bylo potěšující, bylo oznámení Ruska a Číny, že budou ratifikovat Kjótský protokol o sni-

žení emisí skleníkových plynů. To znamená, že po obrovském vyjednávacím maratónu, kdy se velkou měrou angažovala i komisařka Evropské unie, zodpovědná za životní prostředí Margot Wallstromová je možné i bez účasti USA, aby tato klíčová dohoda vešla v platnost.

Česká republika je z pohledu agendy summitu hodnocena velice dobře. Již řadu let jsme tzv. dárcovskou zemí v oblasti zahraniční rozvojové pomoci, přičemž položka, týkající se samotného životního prostředí, vzrostla například v meziročním srovnání let 1999 a 2000 o čtvrtinu. Právě v době summitu se již po několikáté na Univerzitě Palackého v Olomouci konala Letní škola rozvojové pomoci pro studenty z Česka a ze Slovenska.

Právě tyto konkrétní aktivity jsou dokladem toho, že česká zahraniční politika má – byť s velmi limitovanými finančními zdroji – v oblasti ochrany životního prostředí v celosvětovém měřítku velmi dobrý základ a celosvětově uznávanou tradici.

A na závěr dobrá zpráva: Takováto monstrózní, finančně náročná akce se snad již nebude opakovat.

Autor, bývalý ministr životního prostředí, je poslancem za ČSSD

M N IX. 2002